

9-2019 Forprosjekt: Oppdatert/nytt veiledningsmaterieil for klimatilpasset overvannshåndtering

Forslagsstiller

Norsk Vanns sekretariat

Målsetting for prosjektet

Målet med forprosjektet er å kartlegge og sammenstille hva som finnes av veiledninger/kurs/brukerstøtte innen klimatilpasset overvannshåndtering i Norge, og i hvilken grad dette møter behovene hos kommunene. Forprosjektet vil også kort oppsummere erfaringer fra etablering og drift av ulike løsninger for overvannshåndtering i norske kommuner. Arbeidet skal danne grunnlag for oppfølgende prosjekt(er) som vil ha som mål å produsere oppdatert/nytt veiledningsmaterieil for kommunene innen klimatilpasset overvannshåndtering.

Bakgrunn

Det er nå 10 år siden Norsk Vann rapport 162/2008 «Veiledning i klimatilpasset overvannshåndtering» kom ut. Det er kommet mye ny kunnskap innen dette temaet siste 10 år, blant annet med nye IVF-kurver og klimapåslag, og Kim Paus har introdusert «fra 3-trinns- til 5-trinns-strategi». Det er også samlet betydelig mer erfaringer fra etablering og drift av ulike løsninger for overvannshåndtering i norske kommuner.

Det er behov for å gå gjennom rapport 162 og vurdere om den bør oppdateres, eventuelt om det heller bør produseres andre typer veiledninger/faktaark/kurs/brukerstøtte innen fagområdet, enten i regi av Norsk Vann og/eller som innspill til andre aktører.

En rekke aktiviteter/prosjekter er gjennomført eller er i gang for å gi kommunene råd og veiledning innen klimatilpassing og overvann. Noen eksempler på dette er:

- Norsk Vann har etablert kurs i klimatilpassing og overvann. Flere nyere Norsk Vann rapporter omhandler dessuten fagfeltet, deriblant: Rapport 193: Veiledning i dimensjonering og utforming av VA-transportssystemer (2012), Rapport 204: Åpne flomveier i bebygde områder (2014), Rapport 200: Håndtering av overvann fra urbane veier (2014), Rapport 190: Klimatilpassingstiltak innen vann og avløp i kommunale planer (2012). B22 - Vann og avløp i arealplanlegging og byggesaksaksbehandling (2018).

- KS har utviklet og gjennomført et generelt kurs i klimatilpassing for kommunale planleggere og har pågående et læringsnettverk av 21 kommuner som arbeider særlig med naturfareproblematikk.

- Miljødirektoratet har nettsiden <http://www.klimatilpassing.no/> for å dele erfaring og kunnskap innen klimatilpassing.

- Norsk klimaservicesenter tilrettelegger og formidler klima- og hydrologiske data slik at de kan brukes til klimatilpassing og i videre forskning om effekten av klimaendringer på natur og samfunn.

- Oslo kommune og andre kommuner har etablert strategi/retningslinjer for overvannshåndtering, samt produsert en rekke faktaark om ulike løsninger for overvannshåndtering.

- En rekke forskningsprosjekter er gjennomført eller er i gang, spesielt nevnes her Klima 2050 som er et pågående Senter for forskningsdrevet innovasjon (2015-2022) som ledes av SINTEF. Her utvikles nettstedet <https://www.ovase.no/> med mål om å bli en felles nasjonal kunnskapsportal for overvann, for å støtte utviklingen mot bærekraftig og robust overvannsinfrastruktur i Norge.

Norsk Vann er dessuten i ferd med å utvikle en ny plattform for krav og beste praksis (den gamle normen og VA/Miljø-bladene), hvor også overvannshåndtering blir tema.

Prosjektinnhold

Prosjektet vil

- Sammenstille hva som finnes av veiledninger/kurs/brukerstøtte innen klimatilpasset overvannshåndtering for norske kommuner, inkludert hva som produseres i pågående prosjekter.
- Oppsummere behov hos norske kommuner for veiledning innen klimatilpasset overvannshåndtering, og vurdere i hvilken grad eksisterende veiledninger og de som utvikles i pågående prosjekter ivaretar disse behovene.
- Kort oppsummere erfaringer fra etablering og drift av ulike løsninger for overvannshåndtering i norske kommuner, basert på publiserte rapporter/samtaler med kommuner og konsulenter.

Arbeidet skal danne grunnlag for oppfølgende prosjekt(er) med mål om å produsere etterspurt/manglende veiledningsmaterieell for kommunene innen klimatilpasset overvannshåndtering, i regi av Norsk Vann og/eller som innspill til andre aktører (f. eks for formidling på www.klimatilpasning.no; www.ovase.no; <https://klimaservicesenter.no/> m.m.).

Følgende aktiviteter inngår i prosjektet:

- Avholde oppstartsmøte mellom styringsgruppe og rådgiver for prosjektet for å drøfte nærmere hvordan prosjektet best skal løses, herunder antall møter og møteplan
- Innhente nødvendig grunnlagsinformasjon for å besvare oppgaven, inkludert intervjuer medlemmer av referansegruppen/interesserte kommuner
- Utarbeide forslag til rapport
- Gjennomføre workshop med styrings- og referansegruppe for drøfting av rapport
- Revidere rapport
- Gjennomføre høring av revidert rapportforslag i styrings- og referansegruppen
- Utarbeide endelig rapport
- Avholde avslutningsmøte mellom styringsgruppe og rådgiver for å behandle endelig rapport og avtale videre oppfølging av rapporten
- Markedsføre og implementere resultatene

Organisering/deltakere

Prosjektet styres av en styringsgruppe med minst 4 representanter fra Norsk Vanns medlemmer, som er oppnevnt av Norsk Vanns komiteer. Det forventes at styringsgruppe og rådgiver møtes minst 3 ganger (oppstartsmøte, workshop, avsluttende møte) og at øvrig kommunikasjon er per mail/tlf. Styringsgruppen vil foreslå deltakere i en referansegruppe. Referansegruppen blir invitert til workshopen og til å gi innspill til rapporten.

Norsk Vanns sekretariat vil ivareta prosjektadministrasjon, trykking/markedsføring mv.

Kostnader/finansiering

Prosjektkostnader er anslått til kr 700 000 og skal i sin helhet finansieres av Norsk Vann prosjekt. Prosjektet har følgende budsjettposter:

Kostnader	
Faglig utredning og rapportering	500 000
Møter styrings-/referansegrupper	40 000
Trykking og formidling	60 000
Prosjektadministrasjon	60 000
Uforutsett	40 000
Totalt	700 000

Finansiering	
Norsk Vann prosjekt	700 000
Ekstern	-
Totalt	700 000

Posten «Faglig utredning og rapportering» angir maks. ramme for utredningsarbeidet, herunder timekostnader, reisekostnader, møter og ev. biomkostninger.

Tidsplan

Prosjektet planlegges med oppstart i mars 2019 og ferdigstilling desember 2019. En milepæl i prosjektet vil være at utkast til rapport er ferdig senest 1. oktober slik at det er tid til å vurdere å søke oppfølgende prosjekt fra Norsk Vann prosjektsystem for 2020.

Rapportering og informasjon

Prosjektet rapporteres i form av en Norsk Vann rapport (primært en B-rapport). Resultatene fra prosjektet presenteres dessuten på Norsk Vanns Årskonferanse/fagtreff, i Vannspeilet og på norsk vann.no.

Ingun Tryland, Norsk Vann, 30.10.18 (sist oppdatert)

Prioriteringskriterier

Kriterier	
1) Er prosjektet i samsvar med strategiplanen?	Ja. Vannbransjen skal utvikle aktuell kompetanse og dele denne på en effektiv måte. Tilpasning til klimaendringer er en viktig satsing.
2) Er prosjektet innenfor en av følgende prosjektkategorier: a) tekniske veiledninger/rapporter, b) forvaltningsveiledninger/-rapporter eller c) strategiske prosjekter/utredningsprosjekter	Ja, c) strategiske prosjekter/utredningsprosjekter
3) Er prosjektet egnet til å løse utfordringer for ulike medlemskategorier?	Ja, overvannshåndtering er en utfordring for både små og store kommuner
4) Fører prosjektet til utvikling av nye veiledninger/verktøy?	Prosjektet er ment som et forprosjekt for å utvikle nye veiledninger
5) Er prosjektet tilstrekkelig stort til å gi et tilfredsstillende resultat?	Ja, som et forprosjekt
6) Er det sannsynlig med økonomiske bidrag fra eksterne miljøer til prosjektet?	Nei

Direktørens*) forslag til prioritering for 2019:

Gjennomføres i 2019. Overvannshåndtering er et meget dagsaktuelt tema hvor det er behov for mye arbeid og investeringer fremover. Oppdaterte veiledninger og formidling av gode eksempler og erfaringer er viktige verktøy i dette arbeidet.

**Grunnet direktørens jobbskifte i februar 2019 er denne søknaden vurdert av assisterende direktør.*

Innspill i høringsrunden

Samfunnskomiteen:

Samfunnskomiteen støtter direktørens forslag. Samfunnskomiteen mener kostnaden på utredning kan være noe høyt hvis man kun skal sammenfatte eksisterende materiell.

Avløpskomiteén:

Støtter direktørens forslag til prioritering.

Vannkomiteén:

Prosjektet støttes av komiteen, men rammen for prosjektet er noe høy. Mye av informasjonen er tilgjengelig på en enkel måte. Rammen anbefales redusert til kr 400 000,-.

Direktørens innstilling til styret:

Gjennomføres i 2019 innenfor en ramme på kr 400 000,-. En sammenstilling rettet mot vannbransjen vil være et viktig grunnlag for å bestemme bransjens og Norsk Vanns videre arbeid på området. Det finnes mye tilgjengelig materiale og NVE er i gang med å kartlegge kunnskapsgrunnlaget innenfor «Vann i by». Følgelig kan prosjektet gjennomføres innenfor en redusert ramme.

**Grunnet direktørens jobbskifte i februar 2019 er denne søknaden vurdert av assisterende direktør.*